

คุณลักษณะของผู้ประกอบการและปัจจัยในการดำเนินธุรกิจที่ส่งผลต่อความสำเร็จ
ในการประกอบธุรกิจร้านอาหารในเขตตำบลบ้านเป็ด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
Characteristics of Entrepreneurs and Business Factors Affecting the Success
of Restaurant Business in Ban Ped Subdistrict, Mueang District,
Khon Kaen Province

วิภาภรณ์ ศรีหาธาตุ*

Wipapron Srihathad*

หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสมัยใหม่ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
Bachelor of Business Administration, Program in Modern Management, Northeastern University

*Corresponding author's e-mail: Wipapron.aew@neu.ac.th

วันที่รับบทความ (Received)

5 มกราคม 2568

วันที่แก้ไขบทความ (Revised)

9 กุมภาพันธ์ 2568

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted)

11 มีนาคม 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้ประกอบการและปัจจัยในการดำเนินธุรกิจที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจร้านอาหารในเขตตำบลบ้านเป็ด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ประกอบการธุรกิจร้านอาหาร จำนวน 146 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% เก็บตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการและปัจจัยในการดำเนินธุรกิจ ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจร้านอาหารในเขตตำบลบ้านเป็ด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มี 4 ปัจจัย ได้แก่ 1) ด้านคนหรือแรงงาน 2) ด้านนวัตกรรม 3) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และ 4) ด้านการจัดการ ทั้ง 4 ปัจจัยสามารถอธิบายความแปรปรวนหรือทำนายตัวแปรตาม ได้ร้อยละ 63.5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

คำสำคัญ: คุณลักษณะของผู้ประกอบการ, ปัจจัยในการดำเนินธุรกิจ, ธุรกิจร้านอาหาร

ABSTRACT

This research aimed to study the characteristics of entrepreneurs and business factors affecting the success of running a restaurant business in Ban Ped Subdistrict, Mueang District, Khon Kaen Province. The sample group consisted of 146 restaurant entrepreneurs. The sample size was determined using Taro Yamane's formula at a 95% confidence level. The sample was

collected using a simple random sampling method. A questionnaire was used as the research tool. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation, and multiple regression analysis. The research results indicated that the characteristics of entrepreneurs and business factors affecting the success of running a restaurant business in Ban Ped Subdistrict, Mueang District, Khon Kaen Province consisted of 4 factors: 1) people or labor, 2) innovation, 3) morality and ethics, and 4) management. These 4 factors could explain the variance or predict the dependent variable by 63.5 percent with statistical significance at the .05 level.

Keywords: Entrepreneurial Characteristics, Business Factors, Restaurant Business

บทนำ

ธุรกิจร้านอาหารถือเป็นหนึ่งในธุรกิจที่มีการเติบโตอย่างต่อเนื่องในประเทศไทย โดยในปี 2566 มูลค่าตลาดธุรกิจร้านอาหารมีแนวโน้มขยายตัวร้อยละ 2.7-4.5 คิดเป็นมูลค่า 4.18-4.25 แสนล้านบาท แนวโน้มธุรกิจร้านอาหารยังคงเติบโตได้ดี เป็นธุรกิจที่คนไทย มีความเชี่ยวชาญ อย่างไรก็ตาม ธุรกิจร้านอาหารเป็นธุรกิจที่มีการแข่งขันสูงและมีความเสี่ยงในการล้มเหลว โดยพบว่าในช่วง 5 เดือนแรกของปี 2567 ร้านอาหารมีอัตราการปิดกิจการสูงถึงร้อยละ 40 (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2566) จังหวัดขอนแก่นถือเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจที่สำคัญของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการขยายตัวของธุรกิจและการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในเขตอำเภอเมือง ซึ่งมีสถานศึกษา ศูนย์ราชการ และศูนย์การค้าจำนวนมาก ส่งผลให้มีความต้องการบริโภคอาหารนอกบ้านสูง (สำนักงานจังหวัดขอนแก่น, 2566) การประกอบธุรกิจร้านอาหารคุณลักษณะของผู้ประกอบการเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจ การที่ผู้ประกอบการจะประสบความสำเร็จได้นั้น จำเป็นต้องมีทั้งคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการที่ดี และการบริหารจัดการปัจจัยในการดำเนินธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพจากการศึกษาของ ปาริชาติ ด่วงสงค์ และพรทิพย์ รอดพัน (2565) พบว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการ ด้านความกล้าที่จะแข่งขัน การมีอิสระในการบริหารงาน การทำงาน เจริญ และความกล้าเสี่ยง มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญ และจากการศึกษาของ Abdullah Al Mamun and Syed Ali Fazal (2018) พบว่า ความคิดสร้างสรรค์และความคิดริเริ่ม ความกระตือรือร้น และความเป็นอิสระมีอิทธิพลต่อความสามารถของผู้ประกอบการ มีผลในเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจขนาดเล็กให้ประสบความสำเร็จ นอกจากนี้ปัจจัยในการดำเนินธุรกิจด้านบุคลากรเป็นปัจจัยหลักของธุรกิจ ด้านเงินทุน ด้านวัตถุดิบและวัสดุอุปกรณ์ และด้านการบริหารจัดการก็เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจ (วรดา เดชเกรียงไกร และนิสิต มโนตั้งวรพันธ์, 2567) อย่างไรก็ตาม การศึกษาที่ผ่านมายังขาดการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้ประกอบการและปัจจัยในการดำเนินงานที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจร้านอาหาร ในบริบทของจังหวัดขอนแก่นโดยเฉพาะ

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยเห็นว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการและปัจจัยในการดำเนินธุรกิจมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการประกอบธุรกิจ ดังนั้นการศึกษาในประเด็นนี้จึงจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการในการประกอบธุรกิจให้ประสบผลอย่างยั่งยืน อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐในการกำหนดนโยบายและมาตรการสนับสนุนผู้ประกอบการธุรกิจร้านอาหารในท้องถิ่น ให้มีศักยภาพในการแข่งขันมากยิ่งขึ้น และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับท้องถิ่นและระดับภูมิภาคต่อไป

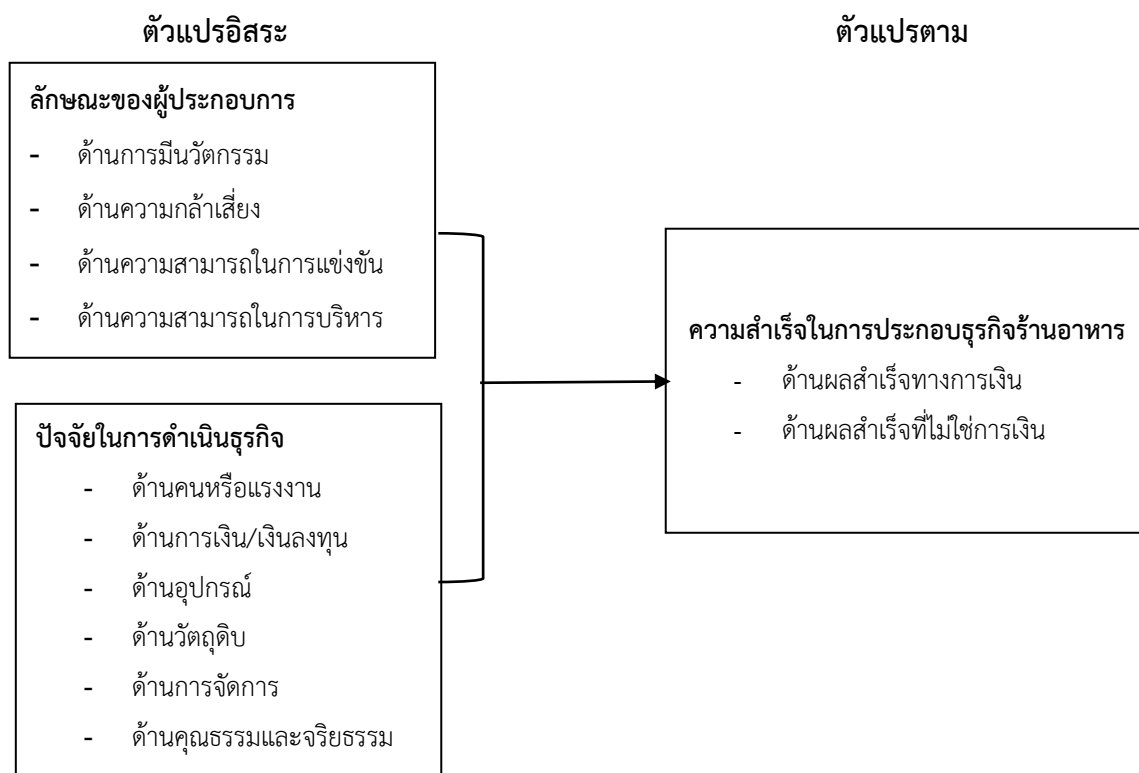
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์คุณลักษณะผู้ประกอบการและปัจจัยในการดำเนินธุรกิจในการประกอบธุรกิจร้านอาหารในเขตตำบลบ้านเป็ด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้ประกอบการและปัจจัยในการดำเนินธุรกิจที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจร้านอาหารในเขตตำบลบ้านเป็ด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

สมมติฐานการวิจัย

คุณลักษณะของผู้ประกอบการและปัจจัยในการดำเนินธุรกิจส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจร้านอาหารในเขตตำบลบ้านเป็ด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

กรอบแนวคิด

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้ประกอบการธุรกิจร้านอาหารในเขตตำบลบ้านเป็ด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น รวมทั้งสิ้นจำนวน 230 ราย (เทศบาลตำบลบ้านเป็ด, 2567)

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ประกอบการธุรกิจร้านอาหารในเขตตำบลบ้านเป็ด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น รวมทั้งสิ้นจำนวน 146 ราย กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Yamane (1973) ระดับความเชื่อมั่น 95% เก็บตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยการศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา รูปแบบของการจดทะเบียน แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ ระยะเวลาในการประกอบธุรกิจ จำนวนเงินลงทุนที่ใช้งลงทุนเริ่มต้น และจำนวนแรงงาน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตัวเลือก (Checklist)

ส่วนที่ 2 ลักษณะของผู้ประกอบการ ปัจจัยในการดำเนินธุรกิจ และความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ คำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 54 ข้อ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปและสภาพปัจจุบันของการดำเนินงานของธุรกิจของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้านลักษณะของผู้ประกอบการ ด้านปัจจัยในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการร้านอาหารในเขตตำบลบ้านเป็ด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ลักษณะของผู้ประกอบการ ปัจจัยในการดำเนินธุรกิจที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจร้านอาหารในเขตตำบลบ้านเป็ด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น คือ วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 76.7 มีอายุ 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 54.10 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 57.50 มีรูปแบบของการจดทะเบียนเจ้าของคนเดียว คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้ประกอบการมีแหล่งเงินทุนที่ใช้ในการประกอบธุรกิจใช้เงินทุนสะสมภายในครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 73.30 มีระยะเวลาในการประกอบธุรกิจ 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 74.90 จำนวนเงินลงทุนที่ลงทุนในระยะเริ่มต้นของการประกอบธุรกิจ 100,001 – 500,000

บาท คิดเป็นร้อยละ 44.40 มีจำนวนแรงงานต่ำกว่า 5 คน คิดเป็นร้อยละ 94.50 ที่มาของแรงงานที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ ใช้แรงงานในครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 93.80 แหล่งวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบธุรกิจจัดซื้อจากผู้ค้ารายย่อย คิดเป็นร้อยละ 55.20

ผลการศึกษาคุณลักษณะของผู้ประกอบการ

ตารางที่ 1 ผลวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้ประกอบการ

สภาพการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการ	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
ด้านการเงินวัดกรรม (X1)				
• มีการศึกษาปัญหาในการประกอบธุรกิจอย่างสม่ำเสมอ	4.00	0.902	มาก	1
• มีการคิดเมนูใหม่ๆอย่างสม่ำเสมอ	3.91	0.867	มาก	2
• มีการค้นคว้าหาความรู้อย่างต่อเนื่อง	3.84	0.884	มาก	3
• มีการจัดซื้อเครื่องมือตามเทคโนโลยีใหม่ๆอยู่เสมอ	3.32	1.139	ปานกลาง	4
เฉลี่ยรวม	3.76	0.948	มาก	
ด้านความกล้าเสี่ยง (X2)				
• มีการวิเคราะห์อย่างรอบครอบทุกครั้งก่อนการลงทุนเพิ่ม	4.06	0.781	มาก	1
• เมื่อเห็นว่ามีผลตอบแทนในมูลค่ามากกว่าการลงทุนทำน	4.02	0.765	มาก	2
ดำเนินการทันที				
• มีแนวทางใหม่ๆที่ท่านรับรู้จะดำเนินการทันที	3.92	0.863	มาก	3
• มีการวางแผนขยายธุรกิจในระยะ 3 ปี	3.72	0.972	มาก	4
เฉลี่ยรวม	3.93	0.845	มาก	
ด้านความสามารถในการแข่งขัน (X3)				
• บริหารต้นทุนการผลิตและการดำเนินงานให้มีต้นทุนต่ำที่สุด	3.92	0.814	มาก	1
• สามารถปรับเปลี่ยนแผนเพื่อรับมือกับสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไป	3.71	0.930	มาก	4
• ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า	3.77	0.907	มาก	2
• สามารถเลือกใช้กลยุทธ์ต่างๆที่เหมาะสมเพื่อจัดการกับแต่ละ	3.73	0.888	มาก	4
• สถานการณ์ได้เป็นอย่างดี				
เฉลี่ยรวม	3.78	0.884	มาก	
• ด้านความสามารถในการบริหาร (X4)				
• มีแผนการทำงานรายปี, 3 ปี, 5 ปี	3.77	0.988	มาก	3
• มีการปฏิบัติตามแผนการทำงาน	3.85	0.870	มาก	1
• มีการกำกับติดตามเพื่อนำผลมาปรับแผนการบริหาร	3.79	0.886	มาก	2
• ในรอบ 3 ปีมีผลการทำงานบรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างต่อเนื่อง	3.77	0.945	มาก	3
เฉลี่ยรวม	3.79	0.992	มาก	
เฉลี่ยรวม 4 ด้าน	3.82	.917	มาก	

จากตารางที่ 1 ผลการศึกษาคุณลักษณะของผู้ประกอบการโดยรวมทั้ง 4 ด้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.82$) ด้านที่มีค่าสูงสุด คือ ด้านความกล้าเสี่ยง (X_2) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.93$) รองลงมา คือ ด้านความสามารถในการบริหาร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.79$) ด้านความสามารถในการแข่งขัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.78$) และด้านการมีนวัตกรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.76$)

ผลการศึกษาปัจจัยในการดำเนินธุรกิจ

ตารางที่ 2 ผลวิเคราะห์ปัจจัยในการดำเนินธุรกิจ

สภาพการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการ	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
ด้านคนหรือแรงงาน (X_5)				
• มีแรงงานที่มีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ที่ตรงกับลักษณะงาน	3.74	0.995	มาก	2
• มีจำนวนแรงงานพอเพียง	3.98	0.954	มาก	1
• มีแผนการฝึกอบรมความรู้/ทักษะพนักงานประจำปี	3.67	1.088	มาก	4
• มีการฝึกอบรมให้พนักงานอย่างต่อเนื่อง	3.64	1.028	มาก	5
• มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน	3.68	0.966	มาก	3
เฉลี่ยรวม	3.74	1.006	มาก	
ด้านการเงิน/เงินลงทุน (X_6)				
• มีเงินทุนหมุนเวียนและแหล่งเงินทุนสำรองในการดำเนินธุรกิจอย่างเพียงพอ	3.77	0.973	มาก	3
• มีการควบคุมค่าใช้จ่ายเพื่อดำเนินธุรกิจไม่เกินงบประมาณที่กำหนดไว้	3.89	0.785	มาก	1
• ควบคุมต้นทุนและติดตามความคุ้มค่าของการใช้เงิน	3.87	0.854	มาก	2
• มีการจัดทำงบประมาณรายปีเพื่อประมาณการผลกำไรและขาดทุน	3.72	0.972	มาก	4
เฉลี่ยรวม	3.81	0.896	มาก	
ด้านการเงิน/เงินลงทุน (X_6)				
• มีเงินทุนหมุนเวียนและแหล่งเงินทุนสำรองในการดำเนินธุรกิจอย่างเพียงพอ	3.77	0.973	มาก	3
• มีการควบคุมค่าใช้จ่ายเพื่อดำเนินธุรกิจไม่เกินงบประมาณที่กำหนดไว้	3.89	0.785	มาก	1
• ควบคุมต้นทุนและติดตามความคุ้มค่าของการใช้เงิน	3.87	0.854	มาก	2
• มีการจัดทำงบประมาณรายปีเพื่อประมาณการผลกำไรและขาดทุน	3.72	0.972	มาก	4
เฉลี่ยรวม	3.81	0.896	มาก	
ด้านอุปกรณ์ (X_7)				
• มีการออกแบบการก่อสร้างโรงเรือนตามมาตรฐาน	4.23	0.816	มากที่สุด	1
• มีระบบดูแลความสะดวกสบายของร้านอาหาร	4.18	0.846	มาก	2

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สภาพการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการ	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
มีระบบระบายน้ำที่ได้มาตรฐาน	3.97	0.920	มาก	5
การจัดเก็บอุปกรณ์/เครื่องมือการผลิตอย่างถูกสุขลักษณะ	3.98	0.838	มาก	4
มีภาชนะบรรจุอาหารตามมาตรฐาน	4.10	0.828	มาก	3
เฉลี่ยรวม	4.09	0.849	มาก	
ด้านวัตถุดิบ (X8)				
ใช้วัตถุดิบที่มีคุณภาพดี	4.16	0.932	มาก	1
มีปริมาณที่พอเพียง	3.56	1.125	มาก	4
มีการจัดเก็บวัตถุดิบต่าง ๆ อย่างถูกสุขลักษณะ	4.01	0.902	มาก	3
มีแหล่งซื้อวัตถุดิบที่มีคุณภาพและเชื่อถือได้	4.15	0.827	มาก	2
เฉลี่ยรวม	3.97	0.946	มาก	
ด้านการจัดการ (X9)				
การจัดการเกี่ยวกับต้นทุน	3.73	1.174	มาก	2
มีระบบบันทึกข้อมูลวัตถุดิบ	3.65	1.033	มาก	3
มีระบบบัญชีรายรับ-รายจ่าย	3.78	1.071	มาก	1
มีการกำหนดปฏิทินการจัดเก็บสิ่งปฏิกูลต่างๆ เช่น ขยะมูลฝอย น้ำเสีย	3.48	1.204	มาก	4
เฉลี่ยรวม	3.40	1.120	ปานกลาง	
ด้านคุณธรรมและจริยธรรม (X10)				
มีการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมรอบๆร้านและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	3.84	1.014	มาก	3
คำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในทุกขั้นตอนการดำเนินงาน	4.03	0.927	มาก	2
มีการสนับสนุนกิจกรรมสาธารณกุศล	4.13	0.891	มาก	1
ใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัด	3.06	1.078	มาก	4
เฉลี่ยรวม	3.79	0.977	มาก	

จากตารางที่ 2 ผลการศึกษาปัจจัยในการดำเนินธุรกิจโดยรวมทั้ง 6 ด้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) ด้านที่มีค่าสูงสุด คือ ด้านอุปกรณ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$) รองลงมาคือ ด้านวัตถุดิบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) ด้านการเงิน/เงินลงทุน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$) ด้านความสามารถในการแข่งขัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) ด้านคนหรือแรงงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) และด้านการจัดการ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$)

ผลการศึกษาความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจร้านอาหาร

ตารางที่ 3 ผลวิเคราะห์ความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจร้านอาหาร

ด้านผลสำเร็จ	$\bar{X}$	ระดับความคิดเห็น		
		S.D.	ระดับ	ลำดับที่
ด้านผลสำเร็จทางการเงิน				
• กำไรมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา	3.76	.980	มาก	4
• ยอดขายในรอบ 3 ปีมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น	3.79	.959	มาก	2
• รายได้จากการขายอาหารในรอบ 3 ปีมีแนวโน้มดีขึ้น	3.78	.986	มาก	3
• การจัดการต้นทุนมีแนวโน้มลดลง	3.63	.980	มาก	5
• มีการจัดการการผลิตในภาพรวมคุ้มค่าเงินลงทุน	3.94	.931	มาก	1
เฉลี่ยรวม	3.78	0.967	มาก	
ด้านผลสำเร็จที่ไม่ใช่การเงิน				
• อาหารได้รับการยอมรับจากผู้บริโภค	4.04	.777	มาก	2
• การรักษาสิ่งแวดล้อมเป็นที่ยอมรับจากชุมชน	4.10	.864	มาก	1
• ลูกค้าไว้วางใจในมาตรฐานและคุณภาพอาหาร	4.02	.699	มาก	3
ด้านผลสำเร็จที่ไม่ใช่การเงิน				
• พนักงานส่วนใหญ่อุทิศตนเพื่อการทำงานอย่างเต็มที่	3.90	.841	มาก	5
• มีระบบการจัดการข้อร้องเรียนที่เป็นธรรม	3.89	1.067	มาก	6
• มีการดำเนินธุรกิจตามหลักธรรมาภิบาล	3.91	.717	มาก	4
• เฉลี่ยรวม	3.97	0.827	มาก	
เฉลี่ยรวม 6 ด้าน	3.88	0.897	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่าความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจร้านอาหารโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) ด้านที่มีค่าสูงสุด คือ ด้านความสำเร็จที่ไม่ใช่การเงิน ($\bar{X} = 3.97$) รองลงมาคือ ด้านผลสำเร็จทางการเงิน ($\bar{X} = 3.78$)

ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้ประกอบการ และปัจจัยในการดำเนินธุรกิจกับความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจร้านอาหารโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) พบว่า ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจร้านอาหารในเขตตำบลบ้านเป็ด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีความสัมพันธ์กันในทางบวกกับตัวแปรตาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.525 - 0.679 ด้านที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดคือ ด้านคนหรือแรงงาน (X5) รองลงมาคือ ด้านการมีนวัตกรรม (X1) และน้อยที่สุดคือ ด้านความกล้าเสี่ยง (X2) การตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระโดยใช้ค่า VIFs พบว่าค่า VIFs ของตัวแปรอิสระ

มีค่าตั้งแต่ 1.463-1.808 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าให้เห็นว่าไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ หรือไม่มีปัญหาความสัมพันธ์พหุร่วมเชิงเส้น (Multicollinearity)

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้ประกอบการและปัจจัยในการดำเนินธุรกิจที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจร้านอาหารในเขตตำบลบ้านเป็ด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

Model	คุณลักษณะของผู้ประกอบการและปัจจัยในการดำเนินธุรกิจที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจร้านอาหารในเขตตำบลบ้านเป็ด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น	Unstandardized Coefficients			Standardized Coefficients		
		R ²	B	Std. Error	Beta	t	sig
	(Constant)		.848	.201		4.215	.000**
1	ด้านคนหรือแรงงาน (X5)	.461	.244	.,053	.316	4.616	.000
2	ด้านนวัตกรรม (X1)	.574	.255	.052	.301	4.892	.000
3	ด้านคุณธรรมและจริยธรรม(X10)	.610	.159	.051	.192	3.092	.002
4	ด้านการจัดการ(X9)	.635	.135	.044	.198	3.055	.003
SEE = .37665		F =61.241**					

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้ประกอบการและปัจจัยในการดำเนินธุรกิจที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจร้านอาหารในเขตตำบลบ้านเป็ด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ โดยวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่ามี 4 ปัจจัยที่ส่งผลทางบวกต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจร้านอาหารในเขตตำบลบ้านเป็ด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ได้แก่ 1) ด้านคนหรือแรงงาน (X5) 2) ด้านนวัตกรรม (X1) 3) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม (X10) และ 4) ด้านการจัดการ (X9) ทั้ง 4 ปัจจัยดังกล่าวสามารถอธิบายความแปรปรวนหรือทำนายตัวแปรตาม คือ ความสำเร็จในการประกอบการธุรกิจร้านอาหารในเขตตำบลบ้านเป็ด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นได้ร้อยละ 63.5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยปัจจัยด้านนวัตกรรมมีผลต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านคนหรือแรงงาน ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้านการจัดการ ตามลำดับ โดยสามารถเขียนสมการถดถอยได้ดังนี้

$$\hat{Y} = .0.848 + .244(X5) + .123(X3) + .255(X1) + .159(X10) + 1.35(X9)$$

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการประกอบการธุรกิจร้านอาหารของผู้ประกอบการในเขตตำบลบ้านเป็ด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นพบว่ามี 4 ปัจจัย ได้แก่ 1) ด้านนวัตกรรมที่ค้นพบคือ ในการประกอบธุรกิจให้ประสบผลสำเร็จต้องมีการศึกษาปัญหาในการประกอบธุรกิจอย่างสม่ำเสมอ มีการคิดเมนูใหม่ๆอย่างสม่ำเสมอ 2) ด้านคนหรือแรงงานที่ค้นพบคือ ในการประกอบธุรกิจให้ประสบผลสำเร็จต้องมีจำนวนแรงงานพอเพียง มีแรงงานที่มีความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ที่ตรงกับลักษณะงาน 3) ด้านคุณธรรมและจริยธรรมที่ค้นพบคือ ในการประกอบธุรกิจให้ประสบผลสำเร็จต้องมีการสนับสนุนกิจกรรมสาธารณกุศลอยู่เสมอ คำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในทุกขั้นตอนการดำเนินงาน และ 4) ด้านการจัดการที่ค้นพบคือ ในการประกอบธุรกิจให้ประสบผลสำเร็จต้องมีระบบบัญชีรายรับ-รายจ่าย มีการจัดการเกี่ยวกับต้นทุน จากข้อค้นพบแสดงให้เห็นว่า ถ้าผู้ประกอบการจะประสบความสำเร็จในการประกอบธุรกิจต้องมีการคิดเมนูใหม่ๆอย่างสม่ำเสมอ มีแรงงานที่เพียงพอและมีความเชี่ยวชาญ และต้องมีการจัดทำรายรับรายจ่าย รวมถึงรักษาสิ่งแวดล้อม ซึ่งจากสิ่งที่ค้นพบดังกล่าวได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรดา เดชเกรียงไกร และ นิสิต มโนตั้งวรพันธ์ (2567) ที่ทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการในการดำเนินธุรกิจไม้ประดับเพื่อการส่งออกในประเทศไทยอยู่ 2 ปัจจัย จาก 4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ คือ 1) ปัจจัยด้านบุคลากรเป็นปัจจัยหลักของธุรกิจ 2) ปัจจัยด้านเงินทุน 3) ปัจจัยด้านวัตถุดิบและวัสดุอุปกรณ์ และ 4) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรัชญา เหมินสว่าง และ ชาญชัย จิวจินดา (2563) ที่ได้ศึกษาปัจจัยความสำเร็จของการประกอบธุรกิจร้านอาหารไทยในประเทศสหรัฐอเมริกาพบว่า ปัจจัยพื้นฐานของความสำเร็จในการประกอบธุรกิจร้านอาหารไทยในประเทศสหรัฐอเมริกาประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านแรงงาน ด้านเงินทุน ด้านวัตถุดิบ และด้านเครื่องมืออุปกรณ์มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาริชาติ ดั่งวงศ์ และ พรทิพย์ รอดพันธ์ (2565) ที่ทำการศึกษาคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจสตาร์ทอัพ ในเขตจังหวัดนครราชสีมา และค้นพบว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ส่งผลเชิงบวกต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจสตาร์ทอัพ ในเขตจังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วย ความกล้าที่จะแข่งขัน การมีอิสระในการบริหารงาน การทำงานเชิงรุก และความกล้าเสีย ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภิกา ประเสริฐพร และคณะ (2567) ที่พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการประกอบการธุรกิจคือ มีการค้นคว้าหาความรู้และศึกษาปัญหาในการประกอบธุรกิจสม่ำเสมอ และต้องมีการพัฒนาความรู้บุคลากรอย่างต่อเนื่อง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริภา วิทยาพรพิพัฒน์ และ ยุบุญ พุทธิสโพลิน (2567) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจร้านอาหารในจังหวัดจันทบุรีผลพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจ ได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ความสามารถในการทำงานเชิงรุก โอกาสในการเผชิญกับความเสี่ยง และการรับรู้และตระหนักรู้ถึงเทคโนโลยี และได้ค้นพบว่าผู้ประกอบการร้านอาหารในจังหวัดจันทบุรีควรเน้นปัจจัยด้านการจัดการมากขึ้นถ้าอยากประสบความสำเร็จ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลของการวิจัยในครั้งนี้ ช่วยให้ทราบถึงคุณลักษณะของผู้ประกอบการ และปัจจัยในการดำเนินธุรกิจที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ จากข้อที่ค้นพบสรุปว่า ถ้าผู้ประกอบการจะประสบผลสำเร็จในการประกอบธุรกิจร้านอาหารต้องมีการศึกษาปัญหาในการประกอบธุรกิจมีการคิดเมนูใหม่ ๆ อย่างสม่ำเสมอ มีจำนวนแรงงานพอเพียงมีความเชี่ยวชาญรักในงานบริการ มีการสนับสนุนกิจกรรมสาธารณกุศลอยู่เสมอ คำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในชุมชน รวมถึงต้องมีระบบบัญชีรายรับ-รายจ่าย และมีการจัดการเกี่ยวกับต้นทุนอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงคุณลักษณะของผู้ประกอบการ และปัจจัยในการดำเนินธุรกิจที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ ซึ่งการวิจัยคราวต่อไปควรทำการศึกษาด้านกลยุทธ์ทางการตลาดที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ และทำการศึกษาผู้ประกอบการในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น ๆ เพื่อจะได้เห็นว่าการศึกษาค้นคว้าเป็นอย่างไร เหมือนหรือมีความแตกต่างกันอย่างไร

เอกสารอ้างอิง

- เทศบาลตำบลบ้านเป็ด. (2567). รายชื่อร้านอาหารที่จดทะเบียน (สำหรับข้อมูลการขออนุญาตด้าน สุขาภิบาลอาหาร). เทศบาลตำบลบ้านเป็ด.
- ปรัชญา เทินสว่าง และ ชาญชัย จิวจินดา. (2563). ปัจจัยความสำเร็จของการประกอบธุรกิจร้านอาหารไทยในประเทศไทยสหรัฐอเมริกา. *วารสารนวัตกรรมการบริหารและการจัดการ*, 8(3), 106-115.
- ปาริชาติ ด้วงสงค์, พรทิพย์ รอดพัน. (2565). คุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจสตาร์อัพ ในเขตจังหวัดนครราชสีมา. *วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา*, 16(1), 103-117.
- วรดา เดชเกรียงไกร และ นิสิต มโนตั้งวรพันธ์. (2567). ปัจจัยเชิงกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจไม้ประดับ (ไม้ล้มลุก) เพื่อการส่งออกในประเทศไทย. *วารสารสุทธิปริทัศน์*, 38(2), 142-165.
- ศิริภา วิทยาพรพิพัฒน์ และ ยุบุญ พุทธิสไพสิน. (2567). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจร้านอาหารในจังหวัดจันทบุรี. *วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี*, 11(2), 496-510.
- ศุภิกา ประเสริฐพร, ลักขณ ยอดแคล้ว และ มาลีรัตน์ สาผิว. (2567). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการประกอบการธุรกิจจำหน่ายไม้ดอกไม้ประดับในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. *วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*, 14(4), 149-157.
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2566). แนวโน้มธุรกิจร้านอาหารปี 2566. *ศูนย์วิจัยกสิกรไทยออนไลน์*.
<https://www.kasikornresearch.com/th/analysis/k-econ/business/Pages/Restaurant-Business-Y23-CIS3429-B-24-08-2023.aspx>.

สำนักงานจังหวัดขอนแก่น. (2566). แผนพัฒนาจังหวัดขอนแก่น พ.ศ. 2566-2570. สำนักงานจังหวัดขอนแก่น.

Abdullah Al Mamun and Syed Ali Fazal. (2018). Effect of entrepreneurial orientation on competency and micro-enterprise performance. *Asia Pacific Journal of Innovation and Entrepreneurship*, 12(3), 379-398.

Yamane, T. (1973). Statistics: an introductory analysis-3. Harper.